

מְלַחֶמָה לַה' בְּעַמְלֵק מְדָר דָּר
על ידי שנלחם נגד עמלק – הם רבני הערב רב
נזכה להגאולה שלימה במהרה בימינו אמן

גליון # 10

מי לה' אלי!

חודש תמוז תשנ"ט

מלחמה לה' בעמלק

בספר שמות פרק יז פסוקים י - ט"ז:

תנא דבי אליהו רבה פרק כד

... ולמה זכה עובדיה לנבואה א"ר יצחק מפני שהחביא מאה נביאים שנאמר (מלכים א יח) ויקח עובדיהו מאה נביאים ויחביאם חמשים איש במערה ויכלכלם לחם ומים. מ"ש חמשים חמשים א"ר אלעזר מיעקב אבינו למד שנאמר (בראשית לב) והיה המחנה הנשאר לפליטה רבי אבהו אמר לפי שלא היתה המערה מחזקת יותר מחמשים איש. הרי הוא אומר בעובדיהו (מלכים שם) ויקרא אחאב אל עובדיהו אשר על הבית ועובדיהו היה ירא את ה' מאד. מאי א"ל א"ר יצחק הכי אמר לו שמא אין מעשיך כמעשה החסידים. יעקב נתברך ביתו של לבן בשבילו שנאמר (בראשית ל) נחשתי ויברכני ה' בגללך ואומר (שם) ויברך ה' אותך לרגלי. יוסף נתברך ביתו של פוטיפר בשבילו שנאמר (שם לט) ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף. ולמה לא נתברך ביתי בשבילך שמא אין מעשיך כמעשה חסידים הראשונים לכך נאמר ויקרא אחאב אל עובדיהו אשר על הבית יצתה בת קול ואמרה ועובדיהו היה ירא את ה' מאד וביתו של אחאב אינו מזומן לברכה. אליפז עם עמלק מאי הוא עמלק היה אומר אל אליפז אביו מי הוא שירש העוה"ז

והעוה"ב א"ל אליפו אל עמלק בני ישראל יורשין העוה"ז והעוה"ב לכן לך עכשיו וחפור להן בורות שיחין ומערות של מים כדי לשתות הן ומקניהן והכן להם דרכים אם תעשה כן תזכה ותירש ותנחל ותבא לעולם הבא אבל הוא לא עשה כן אלא כיון שאמר לו רישומו של דבר מיד יצא עמלק להחריב את העולם שנאמר (שמות יז) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים ולמה נקרא שמה רפידיים משום שריפו ידיהם מן המצות והקב"ה בוחן לבות וכליות הוא ואומר לו שוטה שבעולם לא יצרתוך לאחר שבעים לשונות לכן אתה הוא שתהיה ראשית ואחרית לכל יורדי גיהנם שנאמר (במדבר כד) וירא את עמלק וישא משלו ויאמר ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד ואומר (דברים כה) והיה בהניח ה' אלהיך לך וגו' תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח ואומר (שמות שם) כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים ואומר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר וזהו משל הדיוט שבני אדם מושלים אותו אפילו האבן שנכשלים בו בני אדם או שמסקלים בו ויתד מן התלויים על עצים הן עתידים ליתן את הדין. ולא זו בלבד אלא זרעו של עשו שבטלו ברית המילה מבשרם ועברו על מצות שבת ועל כל המצות האמורות בתורה ונתנו את נבלת עבדיו הצדיקים והחסידיים מאכל לעוף השמים ולחיות הארץ שנאמר (תהלים עט) נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר חסידיך לחיתו ארץ. לכן הקב"ה שהוא בוחן לבות וכליות אמר לו אילו היתה ברית המילה בבשרך לא הייתי דן אותך על כל מחשבה ומחשבה כמעשה. ועל מה שאתה עתיד לעשות כאלו כבר נעשה אע"פ שלא נעשה עדיין שנאמר (יחזקאל לה) לכן חי אני נאם אדני אלהים כי לדם אעשך ודם ירדפוך אם לא דם שנאת ודם ירדפך כי לדם מילה ודם קרבנות ודם שיש לאדם בגופו ולבו שנאת. מה כתיב בתריה (שם) יען אמרך את שני הגוים ואת שתי הארצות לי תהיינה וירשנוה וה' שם היה מי גלה את הסתרים הוי אומר הקב"ה לכך נאמר וה' שם היה ואומר (עובדיה א) הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד וגו' אם תגביה כנשר וגו' ואומר (ירמיה מט) כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי באדם תפלצתך השיא אותך וגו' כי תגביה כנשר קנך משם אורידך וגו'. מאי תפלצתך תפל וליצן א"ל ליצנות שהיתה בך היא גרמה לך להעבירך מן העולם לכך נאמר תפלצתך השיא אותך וגו'. מאי תגביה כנשר וגו' :

ברוך המקום ברוך הוא שהוא נפרע משונאיהם של ישראל מדה כנגד מדה שכשם שהיתה בדעתו כך הקב"ה עוקר אותו ואת זרעו מן העולם שנאמר (עובדיה א) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו וגו' ואומר כי תאמר אדום רששו ונשוב ונבנה חרבות וגו' המה יבנו ואני אהרוס וגו' (מלאכי א) ואומר (עובדיה שם) מחמס אחיך יעקב תכסך בושה ונכרת לעולם אמר הקב"ה אל עשו אתה רצית לחמוס את יעקב אחיך לכן תכסך בושה ונכרת לעולם. ומהו החמס שחמס את יעקב עד שבשביל כך תכסך בושה משום שלא רצית להניח ס"ת בידו לכן תכסך בושה ונכרת לעולם. ולא זו בלבד אלא שם הגדול בן נח שנתנבא ארבע מאות שנה על כל אומות העולם ולא קבלו ממנו וכך אמר להם שם הגדול. לא תרצח. לא תנאף. לא תגנב. לא תענה. ולא תחמד. אמרו לו כל אלו הדברים יפין הם ואפ"ה לא קבלו מלכותך עליהם. אבל אנחנו בני ישראל עמך בני בריתך בני אברהם יצחק ויעקב אהוביך שעשו רצונך בעולם קבלנו תורתך לכן תעשה לנו ג"כ קורת רוח ותהא מקיים מה שהבטחתנו ואמרת לבניך להתקנא ולהתנקם מן אויבינו שנאמר כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וגו' (דברים לב) וכן דוד היה אומר (תהלים ז) קומה ה' באפך הנשא בעברות צוררי וגו'. וכשיצאו ישראל ממצרים נתקבצו כל ישראל ומשה עמהן ואמרו לפני הקב"ה רבש"ע אין בינינו לבין

אומות העולם כלום שנאמר (שמות לג) ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה ויאמר ה' אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה וגו' ואדעך בשם. באותה שעה נשבע הקב"ה בשמו הגדול שתנתן תורה תמימה על ידיהם הכל מסודר ומתוקן לפניהם כגביעים וכוסות מלאים מים ויין ושלחנות מלאות מכל מעדני עולם שנאמר (ש"ה ז) שררך אגן הסהר אל יחסר המזג. לפיכך נשבע הקב"ה לעמו שלא יחליפם באומה אחרת ולא ישנם ולא ימירם בעם אחר ולא יכלה אותם שנאמר (הושע יא) לא אעשה חרון אפי וגו' :

(המשך בגליון הבא אי"ה)

וְעַד הָעוֹלָמִי - לְמַלְחָמָה לַה' בְּעַמְּלֵק מִדֶּר דֶּר